

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมประจำท้องถิ่นถือเป็นหัวใจสำคัญในการดำรงรักษามรดกภูมิปัญญาที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ และความสามารถเชิงช่างของกลุ่มชนในแต่ละภูมิภาค วัฒนธรรมท้องถิ่นไม่เพียงเป็นรากฐานที่แสดงตัวตนและเอกลักษณ์ของชุมชน แต่ยังเป็นทรัพยากรทางสังคม เศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวที่สามารถต่อยอดให้เกิดคุณค่าใหม่ได้ทั้งในเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์และการสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่โลกเชื่อมโยงกันอย่างไร้พรมแดนผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร และกระแสทางเศรษฐกิจ สังคมที่หมุนเวียนอย่างรวดเร็ว ได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในทุกมิติของชีวิตมนุษย์ รวมถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เคยเป็นรากฐานทางอัตลักษณ์ของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ก็ได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ วัฒนธรรมหลายอย่างค่อย ๆ ถูกกลืนหายไปกับกาลเวลา หรือถูกแทนที่ด้วยรูปแบบใหม่ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน ปรากฏการณ์เช่นนี้ได้สร้างความกังวลให้กับหลายประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมอย่างประเทศจีน ซึ่งมีชนกลุ่มน้อยมากกว่า 50 กลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่ร่วมกันและสร้างสรรค์มรดกภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่าให้กับโลก วัฒนธรรมท้องถิ่นถือเป็นมรดกที่ทรงคุณค่า ซึ่งมีได้มีเพียงความหมายเชิงศิลปะหรือประโยชน์ใช้สอยเท่านั้น แต่ยังเป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับธรรมชาติ ความเชื่อกับวิถีชีวิต ตลอดจนเป็นกลไกสำคัญที่หล่อหลอมให้เกิดความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของแต่ละกลุ่มชน หนึ่งในตัวอย่างอันโดดเด่นของวัฒนธรรมท้องถิ่นในประเทศจีน คือ ชนชาติหลี (Li Nationality) ซึ่งตั้งถิ่นฐานอยู่บนเกาะไห่หนานมานานหลายศตวรรษ ชาวหลีมีความเชี่ยวชาญทางหัตถกรรมพื้นบ้านหลายแขนง เช่น การทอผ้า การจักสาน และโดยเฉพาะ การทำเครื่องปั้นดินเผา ที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ เครื่องปั้นดินเผาของชนชาติหลีไม่ใช่เพียงภาชนะสำหรับใช้ในครัวเรือน แต่ยังถูกนำไปใช้ในพิธีกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรม เช่น การบูชา การแต่งงาน และพิธีเกี่ยวกับความตาย จึงสะท้อนให้เห็นถึงความผูกพันระหว่างภูมิปัญญาการผลิตกับระบบความเชื่อและวิถีชีวิตอย่างแนบแน่น นอกจากนี้ เครื่องปั้นดินเผายังมีลักษณะเฉพาะด้านรูปทรง ลวดลาย และเทคนิคการผลิต ซึ่งแตกต่างไปจากเครื่องปั้นดินเผาของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นในจีน ถือเป็นเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมที่แสดงถึงภูมิปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ของชนชาติหลีอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้บทบาทของเครื่องปั้นดินเผาลดลง

ชาวบ้านหันไปใช้ภาชนะสมัยใหม่ที่ผลิตจากอุตสาหกรรม ซึ่งมีราคาถูกและหาซื้อได้ง่ายกว่า ทำให้การผลิตเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมถูกจำกัดอยู่ในวงแคบและมีแนวโน้มที่จะสูญหายไปในอนาคต สิ่งที่น่ากังวลคือ คนรุ่นใหม่จำนวนมากไม่ได้รับการถ่ายทอดทักษะหรือขาดแรงจูงใจในการสืบสานงานหัตถกรรมดั้งเดิม ด้วยเหตุนี้จึงเกิดคำถามสำคัญว่า จะสื่อสารและส่งต่อคุณค่าของเครื่องปั้นดินเผาไปยังสังคมรุ่นใหม่ได้อย่างไร การสื่อสารจึงมีบทบาทอย่างยิ่งในการสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ และกระตุ้นให้เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น มณฑลไห่หนาน เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของจีน ตั้งอยู่ทางตอนใต้สุดของประเทศ มีภูมิประเทศเป็นเกาะล้อมรอบด้วยทะเลจีนใต้ อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมพื้นถิ่นที่โดดเด่น หนึ่งในกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นี้มาอย่างยาวนานคือ ชนชาติหลี ซึ่งมีประวัติความเป็นมายาวนานกว่า 3,000 ปี มีวัฒนธรรม ภาษา ศิลปหัตถกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น และถือเป็นส่วนสำคัญของความหลากหลายทางวัฒนธรรมของจีน

ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชนชาติหลี หนึ่งในศิลปหัตถกรรมที่มีความโดดเด่นและสะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้อย่างชัดเจนคือ “เครื่องปั้นดินเผา” เครื่องปั้นดินเผาของชนชาติหลีมีใช้เพียงภาชนะที่ใช้ในชีวิตประจำวันเท่านั้น แต่ยังเป็นสื่อทางวัฒนธรรมที่บอกเล่าถึงวิถีชีวิต ความเชื่อ ความสัมพันธ์กับธรรมชาติ และจิตวิญญาณของผู้คนในชุมชน เครื่องปั้นดินเผาถูกสร้างขึ้นด้วยกระบวนการผลิตที่ใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิม ตั้งแต่การคัดเลือกดิน การขึ้นรูป การตกแต่งลวดลาย ไปจนถึงการเผาไฟ ทุกขั้นตอนล้วนสะท้อนถึงความรู้ ความเชื่อ และความศรัทธาที่สืบทอดมาอย่างยาวนาน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันศิลปหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาของชนชาติหลีกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ไม่ว่าจะเป็น การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและความต้องการของผู้บริโภคที่หันไปใช้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแทนสินค้าทำมือ การลดลงของจำนวนช่างฝีมือดั้งเดิมเนื่องจากขาดแรงจูงใจและรายได้ที่เพียงพอ การขาดระบบการถ่ายทอดภูมิปัญญาที่มีประสิทธิภาพในสังคมยุคใหม่ การสื่อสารที่ไม่เพียงพอในการสร้างความเข้าใจและคุณค่าของศิลปหัตถกรรมดั้งเดิมต่อคนรุ่นใหม่และนักท่องเที่ยวต่างชาติ ปัญหาเหล่านี้ทำให้มรดกภูมิปัญญาที่เครุงเรืองมีแนวโน้มจะค่อย ๆ สูญหายไป ซึ่งไม่เพียงเป็นการสูญเสียทางวัฒนธรรมของชนชาติหลีเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการสูญเสียมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าของประเทศจีนและของมวลมนุษยชาติในภาพรวม บริบทของปัญหาในยุคปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวในมณฑลไห่หนานทำให้สังคมท้องถิ่นเปิดกว้างต่อวัฒนธรรมภายนอกมากขึ้น ผลคือการบริโภควัฒนธรรมแบบสมัยใหม่เข้ามาแทนที่วิถีดั้งเดิมอย่างต่อเนื่อง เครื่องปั้นดินเผาของชาวหลีจึงไม่ได้เป็นที่นิยมในตลาดเหมือนอดีต การลดลงของการใช้เครื่องปั้นดินเผาในชีวิตประจำวันทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างงานหัตถกรรมกับชุมชนเริ่มอ่อนตัวลง อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกลับกลายเป็นปัจจัยใหม่ที่ช่วยเปิดโอกาสให้เครื่องปั้นดินเผาถูกฟื้นฟูและเผยแพร่สู่สาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ การสาธิตงานฝีมือแก่

นักท่องเที่ยว และการส่งเสริมจากภาครัฐที่พยายามอนุรักษ์มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม (Intangible Cultural Heritage) ซึ่งจีนได้ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง แต่กระนั้น หากการสื่อสารไม่เข้าถึงคนรุ่นใหม่และไม่สามารถทำให้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง การอนุรักษ์ก็จะเป็นเพียงการเก็บรักษาในเชิงสัญลักษณ์ โดยไม่สามารถสร้างความยั่งยืนได้จริง

บทบาทของการสื่อสารเพื่อการอนุรักษ์ จึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบัน เป็นกระบวนการที่สามารถถ่ายทอดคุณค่า ความหมาย และเรื่องราวของวัฒนธรรมให้แก่ผู้คนในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารที่เหมาะสมจะช่วยสร้างความตระหนักรู้ (Awareness) สร้างความเข้าใจ (Understanding) และกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วม (Participation) ในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นกลยุทธ์ในการสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจ เช่น การพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาให้กลายเป็นสินค้าวัฒนธรรม (Cultural Product) ที่มีเรื่องราว มีแบรนด์ และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ การสื่อสารมีความหมายมากกว่าการเผยแพร่ข้อมูล แต่ยังรวมถึงกระบวนการแลกเปลี่ยนความหมาย การสร้างคุณค่า และการปลูกฝังจิตสำนึกของผู้รับสาร ในกรณีของเครื่องปั้นดินเผาชนชาติหลี่ การสื่อสารเพื่อการอนุรักษ์มีบทบาทในหลายมิติ ได้แก่ 1.การถ่ายทอดความรู้และทักษะ ช่วยให้คนรุ่นใหม่เข้าใจที่มาที่ไปของงานหัตถกรรม รวมถึงวิธีการผลิตและคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ซ่อนอยู่ 2.การสร้างภาพลักษณ์และอัตลักษณ์ – การนำเสนอเครื่องปั้นดินเผาผ่านสื่อ สามารถช่วยให้ชุมชนหลี่มีความภาคภูมิใจ และใช้เป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมร่วมสมัย 3.การกระตุ้นความตระหนักรู้ – ทำให้ผู้คนตระหนักถึงความสำคัญของการรักษามรดกภูมิปัญญา ไม่ใช่เพียงเพื่อความงาม แต่เพื่อความต่อเนื่องของวิถีชีวิต 4.การเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ – การสื่อสารสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้เครื่องปั้นดินเผาในฐานะสินค้าทางวัฒนธรรม เช่น ของที่ระลึก ของตกแต่งบ้าน หรือสินค้าศิลปหัตถกรรมที่ตอบโจทย์ตลาดสมัยใหม่ เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มการพัฒนาสังคมโลกที่ให้ความสำคัญกับ “มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม” (Intangible Cultural Heritage) ตามอนุสัญญาของ UNESCO ปี ค.ศ. 2003 ซึ่งมุ่งเน้นให้รัฐภาคีดำเนินการอนุรักษ์ ถ่ายทอด และส่งเสริมวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน จะเห็นได้ว่าการสื่อสารมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นมีชีวิตอยู่ต่อไป และยังเป็นกลไกในการสร้างอัตลักษณ์ให้กับประเทศในเวทีโลก ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับ “การสื่อสารเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผาของชนชาติหลี่” จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อทั้งมิติทางวิชาการ มิติทางสังคม และมิติทางนโยบาย ในเชิงวิชาการ งานวิจัยนี้จะช่วยเติมเต็มองค์ความรู้ด้านการสื่อสารวัฒนธรรม (Cultural Communication) และการสื่อสารเพื่อการพัฒนา (Communication for Development) โดยเฉพาะในบริบทของการอนุรักษ์มรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งยังมีงานศึกษาที่เกี่ยวข้องไม่มากนักในกรณีของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศจีน ในเชิงสังคม งานวิจัยนี้จะช่วยให้ชุมชนชนชาติหลี่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นแนวทางในการใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือใน

การรักษาและต่อยอดภูมิปัญญา เพื่อให้วัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผาสามารถดำรงอยู่ได้ในยุคสมัยใหม่ โดยไม่สูญเสียความเป็นตัวตน ในเชิงนโยบาย งานวิจัยนี้อาจเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดกลยุทธ์ ด้านวัฒนธรรม การท่องเที่ยว และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ดังนั้น ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาจึงอยู่ที่ความจำเป็นเร่งด่วนในการค้นหากลยุทธ์และแนวทางการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อให้เครื่องปั้นดินเผาของชนชาติหลีไม่เพียงแต่ได้รับการอนุรักษ์ไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรม หากแต่ยังสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสังคมร่วมสมัย และสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับชุมชนได้อย่างยั่งยืน การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น: เครื่องปั้นดินเผาของชนชาติหลี มณฑลไห่หนาน ประเทศจีน” จึงเป็นความพยายามที่จะตอบโจทย์ดังกล่าว โดยมุ่งหวังให้เกิดความเข้าใจในบทบาทของการสื่อสารต่อกระบวนการอนุรักษ์วัฒนธรรม และนำไปสู่การพัฒนากลไกที่เหมาะสมต่อการสืบทอดมรดกภูมิปัญญาอันทรงคุณค่านี้ให้คงอยู่สืบไป

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาบทบาทของการสื่อสารในฐานะเครื่องมือที่ช่วยรักษาและฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น เครื่องปั้นดินเผาของชนชาติหลีถือเป็นกรณีศึกษาที่น่าสนใจ เพราะสะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายของการรักษามรดกวัฒนธรรมในโลกยุคใหม่ที่เต็มไปด้วยการแข่งขันทางเศรษฐกิจและความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การวิจัยจะช่วยตอบคำถามว่า ควรใช้กลยุทธ์การสื่อสารแบบใด ช่องทางใด และในระดับใด เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในการอนุรักษ์อย่างแท้จริง การวิจัยนี้ไม่เพียงแต่มีคุณค่าทางวิชาการ แต่ยังเป็นประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ ทั้งต่อชุมชน นักวิชาการ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น โดยสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ ได้อีกด้วย

ปัญหานำการทำวิจัย

1. การสืบทอดองค์ความรู้และทักษะการปั้นดินเผาของชนชาติหลีขาดความต่อเนื่องเนื่องจากคนรุ่นใหม่ให้ความสนใจลดลง
2. การสื่อสารเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมยังจำกัดอยู่ในรูปแบบดั้งเดิม ขาดการใช้สื่อสมัยใหม่ที่เข้าถึงผู้คนวงกว้าง
3. การสนับสนุนเชิงนโยบายและการจัดการด้านการสื่อสารยังไม่เป็นระบบ ส่งผลให้การอนุรักษ์วัฒนธรรมไม่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบและกระบวนการสื่อสารที่ชนชาติหลีใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้และการอนุรักษ์เครื่องปั้นดินเผาในชุมชนท้องถิ่น

2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมและการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนใน ชุมชน เพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และการฟื้นฟูเครื่องปั้นดินเผาของชนชาติหิโยอย่างยั่งยืน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการสื่อสารที่ใช้ในการอนุรักษ์เครื่องปั้นดินเผาของชนชาติหิโย ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลทางวิชาการด้านการสื่อสารและวัฒนธรรม
2. ช่วยให้หน่วยงานท้องถิ่นและชุมชนเข้าใจปัญหาและอุปสรรคของการสื่อสาร เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงวิธีการเผยแพร่และส่งเสริมการอนุรักษ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เสนอแนวทางการพัฒนารูปแบบการสื่อสารที่สอดคล้องกับบริบทสังคมปัจจุบัน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่และนักท่องเที่ยว อันนำไปสู่การอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษารูปแบบ วิธีการ และกระบวนการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดองค์ความรู้ การเผยแพร่ และการอนุรักษ์วัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผาของชนชาติหิโย

ขอบเขตด้านพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

มุ่งเน้นการศึกษาในชุมชนชนชาติหิโย มณฑลไห่หนาน ประเทศจีน โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้สืบทอดภูมิปัญญา ผู้นำชุมชน หน่วยงานด้านวัฒนธรรม และคนรุ่นใหม่ในท้องถิ่น

ขอบเขตด้านระยะเวลา

เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามและเอกสารที่เกี่ยวข้องภายในช่วงเวลาที่กำหนดในปีการศึกษา/ปีงบประมาณของการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและสะท้อนบริบทจริง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสื่อสารเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ และค่านิยมเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมผ่านช่องทางและกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนัก สร้างแรงจูงใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคมในการดูแลรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมให้อยู่คู่สังคมอย่างยั่งยืน

2. วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น หมายถึง องค์รวมของวิถีชีวิต ประเพณี ความเชื่อ ภูมิปัญญา ภาษา งานศิลปกรรม และผลผลิตทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชนในพื้นที่หนึ่งๆ ที่เกิดขึ้นจากการปรับตัวและการสั่งสมประสบการณ์ของคนในชุมชนต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสังคมเป็นระยะเวลายาวนาน

3. เครื่องปั้นดินเผาของชาวหลี (Li Pottery) หมายถึง ภาชนะ เครื่องใช้ และงานศิลปกรรมที่ผลิตจากดินเผาโดยชนชาติหลี ซึ่งมีเทคนิคการปั้น การขึ้นรูป การเผา และการตกแต่งที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมถึงลวดลาย สี และสัญลักษณ์ที่มีความหมายทางวัฒนธรรม สะท้อนความเชื่อ วิถีชีวิต และโลกทัศน์ของชุมชนชาวหลี

4. ชนชาติหลี (Li Ethnic Group) หมายถึง กลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งใน 56 กลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการในสาธารณรัฐประชาชนจีน อาศัยอยู่ในเกาะไหหลำ มณฑลไห่หนาน มีประชากรประมาณ 1.4 ล้านคน มีภาษาหลีเป็นภาษาแม่ (อยู่ในตระกูลภาษาไท-กะได) และมีวัฒนธรรมดั้งเดิมที่โดดเด่นในด้านการทอผ้า การปั้นดินเผา และการแกะสลัก

5. มณฑลไห่หนาน (Hainan Province) หมายถึง มณฑลที่เป็นเกาะใหญ่ที่สุดของประเทศจีน ตั้งอยู่ทางตอนใต้สุด มีพื้นที่ 33,920 ตารางกิโลเมตร เป็นที่อยู่อาศัยของชนชาติหลีมาเป็นเวลานานนับพันปี และเป็นศูนย์กลางการอนุรักษ์วัฒนธรรมชาวหลีที่สำคัญ

6. การสืบทอดวัฒนธรรม หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประเพณี และค่านิยมทางวัฒนธรรมจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ผ่านการเรียนรู้ การปฏิบัติ และการสอนแบบปากต่อปาก รวมถึงการปรับตัวให้เข้ากับบริบทสมัยใหม่โดยยังคงรักษาแก่นสารและเอกลักษณ์ดั้งเดิมไว้

8. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่เกิดจากการสั่งสมและการทดลองของคนในชุมชนท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการในการดำรงชีวิต โดยมีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสังคม

9. ช่างฝีมือดั้งเดิม หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการผลิตงานหัตถกรรมดั้งเดิม โดยได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษหรือผู้รู้ในชุมชน สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพและสะท้อนเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และมีบทบาทสำคัญในการสืบทอดภูมิปัญญาให้แก่คนรุ่นหลัง

10. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง รูปแบบการท่องเที่ยวที่เน้นการเรียนรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจในวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว โดยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และการสร้างผลประโยชน์ให้กับชุมชนท้องถิ่น

11. สื่อดิจิทัลเพื่อการอนุรักษ์ หมายถึง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่ เช่น เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน สื่อสังคมออนไลน์ ระบบฐานข้อมูลดิจิทัล และสื่อผสมอื่นๆ ในการบันทึก จัดเก็บ นำเสนอ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงและการเรียนรู้ของสาธารณชน

12. เครือข่ายการอนุรักษ์ หมายถึง ความร่วมมือและการเชื่อมโยงระหว่างบุคคล กลุ่มองค์กร และหน่วยงานต่างๆ ที่มีเป้าหมายร่วมกันในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม โดยการแบ่งปันทรัพยากร แลกเปลี่ยนความรู้ ประสานงาน และสนับสนุนซึ่งกันและกันในกิจกรรมการอนุรักษ์

13. ความยั่งยืนทางวัฒนธรรม หมายถึง การดำเนินการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมในลักษณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของปัจจุบันได้ โดยไม่ทำลายหรือลดทอนคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมสำหรับคนรุ่นหลัง รวมทั้งสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการปรับตัวให้ทันสมัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. การสื่อสารที่ใช้วิธีการหลากหลาย ทั้งแบบดั้งเดิมและสื่อสมัยใหม่ มีผลเชิงบวกต่อการรับรู้และความเข้าใจในคุณค่าของเครื่องปั้นดินเผาชนชาติลื้อของชุมชนและนักท่องเที่ยว
2. การจัดการและสนับสนุนเชิงนโยบายของหน่วยงานท้องถิ่นและองค์กรวัฒนธรรม มีผลต่อประสิทธิภาพของการสื่อสารและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผา
3. การมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารสามารถเพิ่มโอกาสในการรักษา ฟื้นฟู และสืบทอดมรดกวัฒนธรรมเครื่องปั้น